

Sygn. akt II KK 106/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Elżbieta Wawer

w sprawie **J. K.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 1 lipca 2020 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G.

z dnia 18 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...),

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania;**
- 2. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G., wyrokiem łącznym z dnia 18 kwietnia 2019 r., II K (...), po rozpoznaniu sprawy J. K. , skazanego dziewięcioma prawomocnymi wyrokami wymienionymi w części wstępnej tego wyroku, w tym:

1. wskazanym w punkcie IV wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 7 marca 2016 r., II K (...), za czyn z art. 254a k.k. na karę 100 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda, którą postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2018 r. zamieniono na zastępczą karę pozbawienia wolności;
2. wskazanym w punkcie VI wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 10 lutego 2017 r., II K (...), za czyn z art. 278 § 1 k.k. na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin miesięcznie, którą to karę postanowieniem z dnia 20 lipca 2017 r. zamieniono na zastępczą karę pozbawienia wolności;
3. wskazanym w punkcie VIII wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 2 marca 2018 r., II K (...), za czyn z art. 209 § 1a k.k. na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin miesięcznie;
4. wskazanym w punkcie IX wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 kwietnia 2018 r., II K (...), za czyn z art. 278 § 1 k.k. na karę 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin miesięcznie;

orzekł, że „na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. kary jednostkowe pozbawienia wolności i ograniczenia wolności z wyroków opisanych w punktach IV, VI, VIII, IX części wstępnej wyroku łącznego wobec treści art. 87 k.k. łączy i wymierza skazanemu J. K. w ich miejsce karę łączną 2 lat ograniczenia wolności po 30 godzin każdy miesiąc”.

Wyrok ten nie został zaskarżony apelacją przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się 26 kwietnia 2019 r.

Kasację od powyższego wyroku wniosł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości, na niekorzyść skazanego. Skarżący podniósł zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 85 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 87 § 1 k.k., polegającego na wadliwym połączeniu przez Sąd Okręgowy w G. kar ograniczenia wolności z karami zastępczymi pozbawienia wolności, na które zostały zamienione kary zasadnicze ograniczenia wolności i grzywny, orzeczone wyrokami w punktach IV, VI, VIII, IX części wstępnej wyroku łącznego, a w

konsekwencji wymierzenie kary łącznej 2 lat ograniczenia wolności, w sytuacji, gdy ustawodawca nie dopuszczał możliwości takiego postąpienia.

Mając na względzie tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację należało uznać za oczywiście zasadną, a to pozwalało uwzględnić ją w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Skarżący trafnie wskazuje, że na mocy art. 85 k.k. łączeniu podlegają kary wymierzone w wyrokach skazujących, a nie wymierzone na etapie postępowania wykonawczego kary zastępcze. Kara zastępcza pozbawienia wolności nie jest bowiem tożsama z karą pozbawienia wolności, o której mowa w art. 32 pkt 3 k.k. oraz w art. 87 k.k.

Interpretacja taka jest jednolicie przyjmowana w orzecznictwie. Przykładowo, w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2017 r., II KK 93/17, wskazano: „kara zastępcza pozbawienia wolności nie podlega łączeniu z którąkolwiek z kar określonych w art. 32 k.k., jednak orzeczenie kary zastępczej nie stoi na przeszkodzie połączeniu kary ograniczenia wolności, w miejsce której orzeczono karę zastępczą, z karą pozbawienia wolności”.

Mając na względzie powyższe należy wskazać, że zaskarżone orzeczenie Sądu objęło wyrokiem łącznym kary ograniczenia wolności oraz karę zastępczą pozbawienia wolności orzeczona za nieuiszczoną grzywnę. Karą zasadniczą, o której mowa w art. 32 pkt 1 k.k. wymierzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 7 marca 2016 roku, II K (...), była w tym przypadku kara grzywny i to ona mogłaby podlegać ewentualnemu łączeniu z innymi karami tego samego rodzaju, bądź podlegającymi łączeniu.

Ustawodawca nie przewidział jednak możliwości łączenia kary grzywny i kary ograniczenia wolności w ramach kary łącznej. Nie są to kary tego samego rodzaju, ani nie podlegają łączeniu na mocy przepisów szczególnych. Podstawy takiej nie przewiduje w szczególności powołany w zaskarżonym wyroku przepis art. 87 k.k.

W realiach niniejszej sprawy doszło zatem do bezpodstawnego połączenia kar, co stanowiło rażące naruszenie prawa materialnego, a to art. 85 k.k., które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze łącznej.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok łączny i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Orzekając ponownie w przedmiocie wyroku łącznego, Sąd Rejonowy postąpi zgodnie z zasadami regulującymi orzekanie kary łącznej.